

Terugblik jongerenparticipatie 2021-2023

Naar aanleiding van het initiatiefvoorstel 'Een nieuwe generatie aan zet' heeft de gemeente Heerenveen de afgelopen twee jaar ingezet op jongeren- (burger)participatie. In mei 2022 is een aanjager jongerenparticipatie gestart, is gewerkt aan de positie van jongeren binnen projecten en plannen en hebben veel activiteiten plaatsgevonden.

De meeste jongeren zijn echt wel betrokken, en vaak al meer dan ze zichzelf realiseren. Het is een kwestie van het vonkje aanwakkeren tot een vuur. Dat doen we als gemeente in samenwerking met scholen, jongerenwerk, maatschappelijke organisaties, ondernemers en experts, zoals Tienskip en ProDemos.

Afgelopen twee jaar

Door middel van verschillende activiteiten en programma's is de afgelopen twee jaar gewerkt aan de doelen van het initiatiefvoorstel.

Tienskip

Tienskip motiveert jongeren op het voortgezet en vervolgonderwijs, om 'er zélf wat aan te doen'. En dat begint bij het opzoeken van de lokale politiek. Dat is waar Tienskip jongeren toe wil inspireren. In november 2022, juni 2023 en november 2023 heeft de gemeente Heerenveen in samenwerking met Tienskip drie projectdagen georganiseerd.

Tijdens deze drie projectdagen hebben ongeveer 370 leerlingen deelgenomen en zich met raadsleden, collegeleden en ambtenaren gesproken en nagedacht over onderwerpen die hen bezighouden.

De top vijf behandelde onderwerpen zijn: openbaar vervoer, activiteitenaanbod voor jongeren, woningnood, verlichting en veiligheid en verkeersveiligheid.

Jongeren worden gemotiveerd om verder aan de slag te gaan met hun probleem én de oplossing daarvan. Dat heeft bijvoorbeeld geresulteerd in betrokkenheid van jongeren bij de planvorming van Recreatiegebied de Heide.

De ervaringen zijn positief. Jongeren zijn zichtbaar betrokken in de Tienskip-projectdagen, ook geven zij terug het interessant en prettig te vinden om met de gemeentelijke organisatie samen te werken aan de problemen en uitdagingen die zij ervaren. De organisatie en medewerkers ervaren de projectdagen en het vervolg als positief en zien de meerwaarde voor plannen en beleid.

Democracy

Voor jongeren op de basisschool (groepen 7 en 8) is gestart met het programma 'Democracy' van ProDemos. Democracy is belangrijk als programma voor de gemeente omdat het jongeren op jonge leeftijd en zeer laagdrempelig laat kennismaken met lokale democratie - en de gemeenteraad in het bijzonder.

Het spel is inmiddels meermaals door verschillende scholen gespeeld. Omrop Fryslân besteedde hier ook aandacht aan¹.

¹ [Door een spelletje kennismaken met de gemeenteraad, Akkrumer kinderen leren over de politiek - Omrop Fryslân \(omropfryslan.nl\)](https://www.omropfryslan.nl/nieuws/2023/06/door-een-spelletje-kennismaken-met-de-gemeenteraad-akkrumer-kinderen-leren-over-de-politiek/)

Klassenbezoek@Gemeentehuis

Dit lesprogramma van ProDemos is bedoeld voor de bovenbouw van het middelbaar onderwijs en de onderbouw van het beroepsonderwijs. Het programma is in het afgelopen jaar twee keer uitgevoerd voor klassen van Firda. Leerlingen simuleren een gemeenteraadsvergadering en gaan daarna in gesprek met raadsleden, collegeleden en ambtenaren over hun zorgen, uitdagingen en ideeën. Ook apart van het ProDemos-programma zijn en worden rondleidingen georganiseerd.

Verdere activiteiten

Naast de grotere programma's die hierboven zijn beschreven, zijn er ook kleinere activiteiten, waarmee we inzetten op de betrokkenheid van jongeren. Een klein overzicht daarvan:

- **Debatlessen van het vak Nederlands op het voortgezet onderwijs**, die vormgegeven worden rondom uitdagingen van jongeren. Raads- en collegeleden en ambtenaren helpen de leerlingen en uiteindelijk kunnen de debatten in de raadszaal gevoerd worden.
- **Duurzame inrichting van het Burgemeester Kuperusplein**
- **Praktijkopdracht Aeres: duurzaam ontwerp buitenruimte**
- **Schoolopdracht: Inrichting winkelgebied, door mavo 3 Bornego College**
- **Schoolopdracht: Duurzame wijk, door mavo 3 Bornego College**
- **Teken jouw nieuwe burgemeester**, kinderen van alle basisscholen zijn gevraagd om hun nieuwe burgemeester te tekenen. Ruim 100 tekeningen van zes basisscholen leverden inspiratie op voor de profielschets van onze nieuwe burgemeester.

Bij dit laatste voorbeeld is goed te zien wat zichtbaarheid en betrokkenheid in het netwerk van jongerenparticipatie kan doen. Door deze 'actie' kwamen bijvoorbeeld nieuwe aanmeldingen voor Democracy tot stand. Het 'vonkje' aanwakkeren tot vuur vraagt dus inzet en betrokkenheid. Hoe meer kansen gezien worden, des te georganiseerder we meer bereik richting jongeren en onderwijsinstellingen kunnen creëren.

De onzichtbare inzet

Naast de bovengenoemde programma's en activiteiten is de inzet van de aanjager ook gericht geweest op betrokkenheid van de organisatie. Het aanjagen van de positie van jongeren bij projecten en beleid, vraagt om aandacht bij medewerkers. De meerwaarde van jongerenparticipatie en enthousiasme zijn achteraf zichtbaar, maar het gebeurt niet vanzelf. Het vergt een constante inzet en betrokkenheid van de aanjager.

Tenslotte is hard gewerkt aan het opbouwen en in stand houden van netwerken met de betrokken organisaties en zijn er veel vaste contacten met scholen en betrokkenen rondom het vormgeven van jongerenparticipatie.